56e jaar. — Nr 31.

Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden.

Zaterdag, 13 Maart 1909.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee » 5 »
Een » 4 »

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

TONGEREN, DEN 13 MAART 1909

Na 25 jaren bestuur.

Na 25 jaren katholiek bestuur, kan en mag België in 1909 in al zijnheid uitroepen :

1. De werklieden hebben 1 milliard 360 millioen spaargeld op de pensioenkas

Men telt in ons land 2 600.000 spaarboekjes, ook nog ongeveer 115.000 renteboekjes, het algemeen bedrag dezer honderd duizenden spaar- en renteboekjes bereikt 1.360 millioen frank.

Er zijn omtrent 1 millioen verstandige menschen in België, welke voor hunnen ouden dag zorgen en geld storten in de lijfrentgilden, ten einde zich een pensioen te verzekeren op 55, 60 of 65 jaren.

2. Ik heb een arbeidsveld, 80 maal zo groot als mijn oorspronkelijk grondgebied, geopend en ter beschikking gesteld van mijne arbeiders.

3. Iedere Belg drijft eenen jaarlijkschen handel ter waarde van 715 fr. ; de Engel-chman van 512 fr. ; de Duitscher van 263 fr. Geen grooter handelaar in de wereld dan de Belg !

4. Ik verleen een pensioen aan de ouderlingen van de twee geslachten.

De gelden door deze voortuitziende personen tot het bekomen van hun ouderdomspensioen in de Lijfrentkas gestort, dedragen reeds de ontzaglijke som van 130 millioen frank ! De vooruitgang is hier eveneens aanzienlijk. Een millioen leden aangesloten bij de lijfrentgilden en 180 millioen reeds gestort om in weelde en gemak zijnen ouden dag te doorleven.

5. Ik heb verboden de werklieden in de winkels der werkbazen uit te betalen ; ik heb alle afhouding op hun werk verboden Ik heb ze tegen ongeval en verzekerd en het werk der kinderen beletten ; aan het Zondagswerk een einde gesteld.

6. Door de wet op de werkmanswoningen, hebben meer dan honderd duizend werklieden eene eigene woning verkregen. De contracten van verzekering, grootendeels aangegaan voor het bouwen en aankoopen van werkmanswoningen, zijn 35.000 in getal ; de premiën, gestort In de verzekeringskas, bedragen 10 millioen frank.

7. Meer dan 3000 buurtspoorwegen doorkruisen onze dorpen.

8. Onze soldaten ontvangen 1 frank daags.

9. De veehandel bloeit, onze landbouwvoortbrengselen vinden veel afzetk, dank aan de maatregelen aan de grenzen, evenals aan de talrijke proefvelden, melkerijen en markten.

't Is goed dat de katholieken aan het bewind zijn en blijven zullen in België. Dank aan hun behendig en vooruitstrevend bestuur, staat ons land op het gebied van handel en nijverheid, onder oogpunt van rijkdom en weelde, aan het hoofd der volkeren.

Moesten ooit, tot ons ongeluk, de geuzen; met hunne boudgenoeten, de roodvolksbedriegers, aan het bewind van ons land geraken, onze huidige 1,500 millioen spaargelden zouden wegsmelten gelijk sneeuw voor de zon.

Wij weten nog te spreken van het laatste rampzalig en ellendig bestuur de geuzen in België, van 1878 tot 1884 ; in deze zes jaren sloegen deze geldverkwisters de lastenbetalers met 50 millioen nieuwe belastingen, en daarbij lieten zij in de Staatskas een tekort van 60 millioen ! Onze millioenen zouden hedendaags nog eenen anderen dans aangraan nu geuzen en socialisten ons land willen naar den ondergang helpen door den algemeenen schoolboorlog, en vooral door het « iedereen soldaat », of beter door het « iedereen opzeter van het vaderland ! »

De Kristene Vakbeweging.

Het Algemeen Secretariaat der Kristene Beroepsvereenigingen van België heeft het verslag zijn zaw reizen en over het jaar 1908 uitgegeven.

Dit kleen brochuur welke wij hier onder het oog hebben, geeft ons inlichtingen aangaande het doel, begrenzen, inrichting, propaganda, voorzorgen, sociale werken der christene vakvereenigingen in België

Indien wij zeggen dat het getal der christene vaszeenigingen vermeerderd is van 100 op 1 Augustus 1901 tot 520 op 31 December 1908 en van 10.000 op 42.000 leden, zoo zullen wij genegzaam den blijvenden vooruitgang der christene beroepsvereenigingen bewezen hebben.

Wij kunnen niet genoegzaam aan de middadigheid der katholieken, het algemeen secretariaat aanbevelen, door eerw. pater Rutten met zooveel takt en wijsheid bestuurd. Pater Rutten vraagt slechts eene jaarlijksche bijdrage van 1 fr. voor zijn werk. Wie van ons zal hem deze geringe beschrijving weigeren ?

Gemeenteraad van Tongeren.

Zitting van zaterdag 6 Maart 1909.

Tegenwoordig : MM. Meyers, burgemeester, Modave, schepen ; Deckers, Jacques, Neven, Schaetzen, Vanden Bosch, Van Ormelingen, Voncken en Zegers, leden.

MM Gilon en Jampler wonen de zitting bij.

De raad gaat tot de dagorde over :

1. Moet de huurprijs der compteurs verdeeld worden tusschen de huiduren te Maatschappij en de stad ?

M. de Burgemeester. — Er heerscht geschil tusschen de Maatschappij Siemens en de Stad, nopens de ontwezen van den huurprijs der compteurs. Deze eischt er de helft van.

M. Neven. — Nooit werd er in het kontrakt verstaan dat de helft van den huurprijs der compteurs aan de Maatschappij Siemens zou toegekend worden.

M. Gilon. — Er is misverstand tusschen den raad en mij. Ik heb altijd gemeend dat de stad de helft van den huurprijs der compteurs aan de exploitatiezen zou overtalen.

M. Voncken vraagt dat deze kwestie ter stemming zou geregd worden.

M. Van Ormelingen. — Wij hebben ons thans zeer streng, nu wij de uitmuntende uitslagen der electrische verlichting bestatigen. Ik stel voor aan de Maatschappij de waarde toe te kennen van den stroom die verloren gaat in de compteurs. Op die wijze zou de stad den geheelen huurprijs der compteurs ontvangen.

M. Zegers is van hetzelfde gedacht.

M. Neven wist dat de uitslaing goed zou geweest zijn, en hij is zeker dat er in het kontrakt nooit kwestie geweest is van deze helft der ontvangsten.

M. de Burgemeester. — Dat is zoo !

M. Jampler is van een ander gedacht. De Maatschappij heeft altijd deze ontvangst gerekend in de kosten van uitbating.

Ter stemming gesteld, wordt het voorstel van M. Van Ormelingen aangenomen.

2. Lezichting der electrische verlichting in de woning van den heer perfect. — stesick.

M. Gilon wordt verzocht een commer van lasten op te maken.

3. Wijzigingen en uitbreiding van de electrical fabriek. — Cahier van lasten.

M. de Burgemeester begint met de lezing van het commer van lasten.

M. Neven onderbreekt. Hij vindt deze lezing onnoodig ; hij vraagt 't verslag der Commissie.

M. de Burgemeester. — Dat is gedaan geweest in eene zitting waar gij niet tegenwoordig waart.

M. Neven. — Ik ben tegenwoordig op al de zittingen.

M. de Burgemeester. — Behalve op die waar de lezing werd gesteund.

M. Neven — Toen moest ik vertrekken.

M. de Burgemeester. — In alle geval, gij waart er niet.

M. Neven dringt aan om het verslag te hebben. Hij zegt niets te begrijpen van deze opsomming uit het cahier van lasten.

M. de Burgemeester. — Gij maakt obstructie.

M. Deckers. — M. Neven wil dit werk nogmaals vertragen.

M. Gilon geeft uitleggingen over dit werk Ten slotte wordt het cahier van lasten goedgekeurd.

MM. Neven en Voncken onthouden zich.

M. Neven zegt zich onthouden te hebben omdat de gasmachienen hem niet genoeg vertrouwen in hoezemen.

M. Voncken onthield zich om dezelfde reden.

M. de Burgemeester. — Gij hebt voor een gasmachien gestemd.

M. Voncken. — Ja, dat spijt mij.

M. Neven. — Met een stoommachien zouden wij de stoornissen niet gehad hebben die over eenige dagen plaats hadden.

M. Jampler. — Gij moet een brevet nemen,

M. Neven ! (*Gelach*)

4. Hoe zang moet de Maatschappij Siemens waarborg blijven voor de compteurs ?

Het huis Siemens blijft een jaar waarborg voor de compteurs.

5. Reglement op de bouwingen die het herplaatsen vragen van ijzers, palen of draden der electrische verlichting.

Goedgekeurd.

M. Voncken zou willen weten of M. Modave zijn ontslag van schepen standelhouden, welk hij over eene zige dagen tijdens eene zitting der Commissie, gegeven had.

M. de Burgemeester. — Gij weet dat deze ontslaggevingen schriftelijk moeten gedaan worden Ik heb vurig aangedrongen bij den Heer Schepen Modave, op dat hij op zijne beslissing zou terugkomen. Hij heeft zulks gedaan en wij zijn er zeer tevreden over.

6. Waterleiding. — Schadevergoeding gevraagd door M. Leyer.

M. de Burgemeester. — Het eenige middel om zulke gevallen te voorkomen, ware de openingen waar water kan genomen worden, waterdicht te maken. Dat zou zeer duur kosten.

M. Neven. — Dat is de waterleiding slecht.

M. de Burgemeester. — Dat is waarschijnlijk oorzaaks mijne fout !

M. Neven. — Dat heb ik niet gezegd.

M. de Burgemeester. — Neen, maar ik weet wartoe gij uit komen.

De schadevergoeding aan M. Leyser wordt geweigerd.

7. Pomp voor het huis van Mevrouw We R. Frère.

De raad beslist deze pomp te verplaatsen naar de kant van den boulevard.

8. Brand — Hulppoten.

De raad, na de brandoorzaken onderzocht te hebben, beslist een bestel op broef te koopen

9. Eigendom der boomen onder aan Beukenberg.

M. Neven geeft lezing van een arrest van het verbrekingshof dat in een soortgelijk geval, den eigendom der boomen aan de gemeente toekendt.

M. de Burgemeester. — Dit arrest is mij gekent en het is het eenige niet. Ten andere, de omstanden welke het buitgetzijn onbetwistbaar, over twaalf jaar heeft M. Frère deze kwestie reeds opgenaal I. Het art. 10 der wet van 1831 zegt dat het atlas de ware titel is, en zou zien dat hij eene bezitting komt voegen van 10 of 20 jaar, dan verkrijgt de gemeente het eigendomsrecht. Maar dat is hier de kwestie niet. De titel is onbetwistbaar, maar heeft de gemeente 10 of 20 jaar de bezitting genoten ? Ik twijfel zeer sterk aan. Ging de weg tot tegen den muur ? Heeft hij ooit op uit terrein bestaan ? Voorzeer heeft men een voet weg, dan een verhoog waarop kreupelhout wast Ik geloof dat het gemakkelijk zou zijn te bewijzen dat dit verhoog altijd bestaan heeft, en ik twijfel sterk of er een weg geweest is, daar waar de boomen stonden. Als besluit, denk ik dat 't uit gemakkelijk zou zijn voor ons een proces te dien einde in te spannen.

M. Neven betwist zulks.

M. Van Ormelingen stelt voor het oordeel te vragen van een rechtskundige, alvorens de kwestie te willen oplossen.

Ten stotte gesteld. Wanneer zich deze kwestie te onderzoeken en een schriftelijk verslag op te maken.

10. Burgerlijke Godshuizen. — Verpachting van goederen. — Akt. — voorgekeurd.

11. Aanregeling van den toezichtdienst in het slachthuis en in huizen der varkensslachters in betgeen de varkens betreft. — Goedgekeurd.

M Van Ormelingen vraagt dat men bij den Minister van Openbaren Werken zou aandringen om de studie van den tram Borgworm-Loon te verhaasten.

De zitting wordt geheven.

BUITENLAND.

Frankrijk — Twee menschen verbrand. — De landloopers van Nancy en omstreken hebben de gewoonte den nacht door te brengen op de hoopen sintels der hoogovens der omstreken waar het warm is. Rond drie ure bevond zich eene bende aan Pont Fleury, toen een hoop instortte. De arme lieden vluchtten, maar ongelukkig werden twee zwervers omgeworpen en onder de gloeiende sintels begraven Zij werden levend verbrand. Wie zij zijn, weet men niet.

— Trouvaig. — De heer Louvet, notaris te Ancinnes en zijn klerk Godefroy, waren verdwenen in den nacht van 25 Februari. De heer Louvet was notaris sinds 30 jaar. In de brandkast der studie vond men slechts een stuk van 10 centiemen.

Aanhoudingsmandaten werden afgeleverd tegen klerk en notaris, welke de vlucht hadden genomen naar de omstreken van Parijs, waar ze dra zonder middelen van bestaan waren en thans verstikt werden aangetroffen.

— Schipbreuken. — Eene visschersboot van Douarnenez, is maandag avond terug in deze haven gekomen, met 14 lijkjes dat zij de bemanning der stoomboot *Mouro* tegen rotsen heeft zien in stukken beuken, na het springen van de ketels. Het schip verdween onmiddellijk in de golven. Eene andere visschersboot heeft nabij de kust van Brest eene sloep drijvend ontmoet, waarin geen mensch was. Men vond in de sloep schoenen, een mes, kleedingstukken en eene reddingsboei. Men heeft dit vaartuig naar Douarnenez gesleept.

Het gerucht is in omloop, doch nog geenszins bevestigd, dat de bemanning van de *Mouro* door de torpedoboot « 121 » zou gered zijn.

— 1,000 schapen verbrand. — Maandag brak een geweldige brand uit in de landbouwwinning van den heer Renaudat, zoon van den senator, op den Clos-Mâcon, nabij Nogent-sur-Seine. Duizend schapen vonden den dood in de vlammen en eene reusachtige partij graan is vernield.

— Boot omgeslagen. — *Drie jagers verdronken.* — Een boot, bemand door de heeren Bertholie, Balore en Hanon, was van Painysol vertrokken, op de ganzenjacht. De boot sloeg om en de drie jagers verdronken.

— Een slimme bruid. — In Bretagne bestaat het eigenaardig gebruik, dat bij eene verloving de jongeman aan het meisje een sommeke geeft — 50 tot 500 fr. naar zijne financiele omstandigheden — bij wijze van waarborgsom Raakt de verloving af door de schuld van het meisje dan geeft zij het geld terug ; maar maakt de jongeman het uit, dan houdt het meisje het geld als schadeloosstelling voor de teleurstelling.

Van dit recht heeft een meisje te Pont-l'Abbé misbruik gemaakt. Niet ten onrechte noemde men haar « de eeuwige verloofde ». Zij is niet minder dan zevenmaal verloofd geweest, en telkens speelde zij 't klaar, bij hiven verloofden zooveel waardrouwen in hun huwelijksgeluk aan hare zijde te wekken, dat zij hun woord terugnamen en haar de waarborgsom lieten. Zoo had zij al een aardig sommeke bijeengegaard. Maar na de zevende maal was het mis ; de jongelieden uit den omtrek hadden haar doorzien, en algemeen dacht men, dat « de eeuwige verloofde » zou blijven zitten. Groote verwondering dus, toen kort geleden het meisje eensklaps trouwen ging. Haar bruidegom was een matroos, die 3 jaar lang op zee geweest was. Al vóór zijn vertrek waren zij het samen eens geweest ; het meisje had de verloving eenvoudig beschouwd als een middel om eene kleinen bruidschat te krijgen. waarmee zij haren matroos verrassen wilde

Zwitserland. — Betooverd. — Te Swyz heeft de rechtbank dezer dagen zich bezig gehouden met eene zaak, die voortsproot uit bijgeloof. Eenige kalveren van een boer waren plotseling ziek geworden en na eenige uren gestorven De vesarts stelde vast dat ze eene besmettelijke longzieke hadden gehad, maar de boer geloofde dat niet en meende dat de kalvers betooverd waren. In die meende werd hij versterkt door eene waarzegster te Zurich. De boer gaf toen de schuld aan zijn buurman, en al gauw liep in heel de streek het praatje, dat deze de kalveren betooverd had. De buurman liet zich dat niet welgevallen en diende eene klacht in. De bijgeloovige boer is toen wegens beleediging veroordeeld tot eene boete en betaling der kosten.

Tot de getuigen behoorde ook de waarzegster, een elegant gekleede « dame ». Zij beweerde dat haar magnetische krachten en daarmee de gave van waarzeggen zijn geschonken.

— Verdronken. — De aanhoudende koude van deze laatste dagen heelt bijna geheel het meer van Bienne dicht gevrozen.

Maandag vermaakten zich aldaar een 1000tal personen op het ijs, wanneer des avonds, dicht bij de monding der Thiele, het ijs bezweken is onder het gewicht van 5 schaatsers die onder 't water verdwenen.

Vier konden gered worden, doch de vijfde, Piatoroski genaamd, broeder van den violist van Odessa, verdronk.

Turkije — De vrouwen. — Bij de Muzulmannen is het aan de vrouwen verboden op de straat te komen zonder het hoofd met eenen sluier omhuld te hebben.

Te Constantinopel meenden de leidsters der vrouwenbeweging met de omwenteling door de Jong-Turken bewerkt, op meer vrijheid te mogen rekenen.

Zij hadden dus het plan opgevat om een vaderlandsche tooneelstuk in een schouwburg te laten opvoeren en er ongesluierd naartoe te gaan.

Het comiteit « Eendracht en Vooruitgang » ondersteunde haar, doch de echtgenooten hadden daar geen vrede mee.

Honderden Muzulmannen schoolden samen voor den ingang van den schouwburg, gewapend met dolken.

Zij dreigden de vrouwen die zouden nogen den schouwburg binnen te gaan dood te steken.

Tegenover zulke bejeging hebben de vrouwen het opgegeven.

De zon der vrijheid is voor haar nog niet opgegaan ; tot hiertoe schijnt enkel de Halve Maan !

Rusland. — Gevangen generaals. — De generaal Stoessel, de admiraals Nobogatoff en Gregorief, gevangen op de forteres St-Pieter en St-Pauwel, allen ziek zijnde, pogen kwijtschelding te bekomen.

— Oxlusten. — 300 studenten der hoogeschool van Warschau hielden eene vergadering om de hervorming der examens te bespreken. Daar zij hiertoe geen toelating hadden gekregen, gal de rector hun bevel uiteen te gaan, maar zij weigerden. Toen tusschenbeide kwam den gouverneur generaal, die een bataillon voetvolk zond. De troepen namen de zaal in en hielden 140 studenten aan.

Duitschland. — Alkoolism bij kinderen. — Dr. Scheef, geneesheer in het distrikt Rottenburg, Wurtemberg, heeft een onderzoek gedaan in eene lagere school van zijn distrikt. Dit onderzoek bleek dat er op 4,210 kinderen, 4,178, 't zij 98 0/0 erkenden alkoolische dranken te hebben gedronken en 3,010, 't zij 71 0/0 verklaarden er alle dagen te drinken.

Een der ondervraagde onderwijzers deelde mee, dat op 71 leerlingen zijner klas, 7 tot 9 jaar oud, 21 reeds herhaaldelijk alkool hadden gedronken. Een ander onderwijzer stelde de vraag in zijne klas en al de vingeren werden opgesteken.

— Vergiftiging — In het Rudolf Virchowziekenhuis te Berlijn zijn tal van verpleegsters en verpleegers — men spreekt van een kleine honderd — ongesteld geworden, na het eten van gekapt vleesch. De meesten konden hun dienst blijven verrichten.

Verleden jaar September zijn er in hetzelfde ziekenhuis ook een groot aantal gevallen van vleeschvergiftiging voorgekomen. Er is toen een streng onderzoek ingesteld, waarbij de paratyfus-bacil als de oorzaak van de ziekte werd opgespoord. De zindelijkheid in de keukens bleek zoo-veel te wenschen over te laten, dat twee amotenaren, die voor den toestand verantwoordelijk waren, hun ontslag kregen. Er is nu een nieuw onderzoek gelast.

— Regelmatige luchtvaartdienst. — Te beginnen van 10 Januari 1910 zal volgens het stelsel Zeppelin een regelmatige luchtvaartdienst ingerichtwerden tusschen Berlin en Frankfort en tusschen Mannheim en Zurich.

— Een koningszoon in een cirk. — De Duitsche baden deelen mee dat prins Christich Milan Obrenovitch, natuurlijke zoon van koning Milan, binnenkort in den cirk Schumann zal optreden en schietoefeningen zal vertoonen. Het Servisch gezantschap heeft geprotesteerd bij den overste der politie, tegen de titels die de prins opgeeft. Het is dan aan den prins verboden van die titels gebruik te maken.

Oostenrijk. — Drama. — In een dorpje nabij Neusath (Hongarië) was een herbergier overleden. Zijne weduwe had op het lijkmaal vijftig harer beste kalanten uitgenoodigd ; zij deed twee tonnetjes alkool plaatsen bij de tafel van het banket.

Na eenige uren gedronken te hebben, waren er 17 dood ; ook de weduwe was dood.

BINNENLAND.

ANTIQUITEITEN, EXPERTIESEN, aankoop. Koopt insgelijks oude pianos clavecijns van de laatste eeuw.
Cesar ZONDERVAN, de Lignestraat, 60, Brussel

Luik. — Drama bij Luik. — Een schrikkelijk drama had plaats te Engis.

De 50-jarige De Villars achtervolgde sedert eenigen tijd de 37-jarige wed Barbier met zijne hofmakerij en deze wees gedurig zijne attenties van de hand.

Dat maakte De Villars wraakzuchtig, en Vrijdag morgend om 6 ure reeds kwam hij in de woning der weduwe, die in hare keuken haar huiswerk verrichtte.

Hij kwam tot hij haar en loste een revolverschot, dat haar doodelijk trof. Daarop keerde hij het wapen tegen zichzelven en hij viel morsdood nevens zijn slachtoffer neer.

De moord-naar was als freindraaier gehecht aan de Guilleministatie te Luik.

— Aan de zieken geeft Cibils kracht en gezondheid terug. Flesch : 1,65.

Herstal. — Doodelijk koolmijnongeval. — Dinsdag namiddag, rond half drie, had er in de steengroeven van Montfort een jammerlijk ongeval plaats ; een werkman, gen Romanus Pahaut, werd aan het hoofd getroffen door eenen 10 kilos zwaren steen, die ter hoogte van 15 meter losgebrakt was. Den ongelukkige werd de schedel verbrijzeld. De dood was oogenblikkelijk. Pahaut was 50 jaar oud, gehuwd en vader van 3 kinderen.

Denzelfden dag, 's morgens, werd een anderen werkman, M Eliudelle, die zich niet bijtijds uit de vooten gemaakt had bij het springen eener mijn, door een stuk steen het rechterbeen verbrijzeld

BEURS Voordeelige plaatsingen. Vooraleer uwe operaties of plaatsingen te doen, schrijft of raadpleegt zonder verbintenis den Bestierder Bourse Paris-Bruxelles, Warmoesberg, 4, Brussel.

ANTWERPEN. — Ambtontrouw op 't stadhuis. — Er is te Antwerpen van niets anders spraak dan van de feiten die op het stadhuis ontdekt zijn onder het personeel van het liberaal gemeentebestuur.

Wijlen de heer burgemeester Hertogs had, wanneer hij op het Stadhuis kwam, erge onregelmatigheden ontdekt en vele bedienden en geenszins minderen verplicht hun ontslag te nemen of verzonden te worden voor het gerecht.

Het onderzoek zou aanvangen wanneer eene schielijke dood den burgemeester wegrukte.

Het onderzoek scheen vergeten te zijn, wanneer de heer Louis Straus, de nieuwe schepen, de studie hernam der verlatene dossiers en zelfs

---

DE BOKKENRIJDERS
in het Luikerland.

12e vervolg.

Jan S., van Bocholt, wever, onderging de pijniging en bekende brandbrieven geschreven en geholpen te hebben in de plundering der kerk van Gaulhle en den diefstal gepleegd bij Bogaers. 's Anderdaags beve tigde hij die bekentenis en herniewwde ze den dag dat hij de Heilige Sacramenten ontving ; maar een uur voor de strafuitvoering, op 7e Januari 1790, trok hij alles terug.

Hendrik De V., van Jupille, bedelaar, onderstond de pijniging en deed bekentenissen betreffende gepleegde diefstallen, maar hij voegde er bij, daags voor de strafuitvoering, dat hij zijne ziel niet aan den duivel beloofd had. Hij werd den 7e Januari 1790 opgehangen.

Al die veroordeelden ontvingen op den dag der strafuitvoering de Heilige Sacramenten en bevestigden de vroeger gedane bekentenissen met den volgenden eed :

« Met den solemeelen eede welcke hij uitgesworen heeft met de vingeren op de voeten van sijnen gecruijsden Zaligmacker den selven noghmaels op sijn deel des hemels en eenwige verdoemenis aanroepende als getuigen van sijne rechtsinnige en waerachtige gedane bekentenissen. »

Ziedaar een aantal bijzonderheden, die het ons lukte te verzamelen en die ongetwijfeld de ware geschiedenis der Bokkenrijders in onze streken daarstellen. Gezien beels werden die bijzonderheden, met schriftelijke toelating geput in de talrijke werken van den Z. E. Heer Kardinaal Daris.

In den loop van ons werk, hebben wij gewag gemaakt van een negental buitschuingen in ons heden-laagsch België en Limburg, namelijk van :

22, te Wellen (drossaard Hollanders) ;
6, te Mechelen (drossaard Nypels) ;
20, te Maeseyck (luitenant-drossaard Gierex) ;
8, te Bree (hooger gerecht van Vlermael) ;
6, te Eelen (hooger gerecht van Vlermael) ;
6, te Borsloet (luitenant-drossaard Vanderceuys) ;
4, te Pelt (drossaard Vanderceuys) ;
5, te Neerkanten (twee commissarissen) ;
1, te Gibbenich (schout Beurskens).

En dat op eene tamelijk korten tijd van een twintigtal jaren, wanneer onder eenigen van Wellen plaats vinden in 1775, 1776 en 1779 ; die van Maeseyck in 1778 en 1780 ; die van Mechelen in 1779 ; die van Bree in 1780, 1790 en 1791 ; die van Eelen, in 1779 ; die van Borsloet, in 1780 ; die van Neerkanten, en die van Gibbenich in 1776, als kwam er wonde dus bevig, want alles heeft zich in samenhang genomen te worden, eerstens dat wij voorzichtigheid hebben, uit hoofde dat de nevige inlichtingen ons ontbraken, en ten tweede dat dan den overkant der Maas het gal der gemeenschen, vluchtelingen en bannelingen tot vijf honderd steeg.

Wat hier ieder christenhart het meest bedroeft, dat zijn die godsdienstige mangschen ondergen, die vuiger eeden Waarom moest het heel 't van den God van liefde, die zich op het Kruis liet hechten, om de zaligheid der menschen te bewerken en te toonen hoe zeer Hij ons kennen, door die toeswichten bespuwd, met de voeten getrapt en weggeworpen worden ! Waarom moest het beeld der Ad nemigste Maagd Maria, de moeder van 's menschen zaligheid, op de gelijke wijze wijzebeen dood worden ! Waarom zal ook in eene mineure aanvoegen, het [illegible] nog zeggen hoe [illegible] zijne Zaligmaker zelven, in zijn heiligste Sacramente, die onschuldige weduwe, werd op de doorsnijdende wijze onteerd ! Hoe ver toch de ongelukkige kan komen, die geen ook geeft aan de ingevingen des duivels, en, opdat de maatschappij voortaan bevrijd blijve van zulke monsters en zulke monsterachtigheden, is het wel billijk dagelijks met vaardheid uit te roepen : *Verlos ons van den kwade !*

Het is dan ook geenszins te verwonderen dat een oggeelinge, de drossaard Gierx, ons zegde :

« ... 't Is als eene geheime sekte, die het gunstig oogenblik schijnt af te wachten, om den godsdienst te vernietigen, de staatsbesturen te overwelligen en de soevergijs te doen verdwijnen. Men kan ze hier te lande Bokkenrijders heeten, zij zijn en blijven samenwanders en dannigers van [illegible] verborgene [illegible] in andere landen Jacobynen, Vrijmetselaars, enz., genoemd. Om te bewijzen dat zulke [illegible] [illegible] van Maeseyck, 't zij van Neerbeerten, die zullen bekennen, dat de meeste geheimzinnigheden, gevangen of gedaalten aan het hoofd stonden, iemand goed de nieuwe municipaliteiten van 't [illegible] Franse Consulate aan te nemen en den Gelderhuist af te zweren. »

Magnée van Maeseyck schreef in 1795 :

« ..... Gij zult uitverbeten sijt vrient van de dieftrieen, die voor deezen bonte bant-troopers begrijn werden. Ik waren alles, op uitzondering van twee, doorsleechte kerel en hevige Franschegezinden. »

Nu, men weet wat dat wil zeggen.

Vervolgd sinds de veldslagen van Jemmapes (1792) en Fleurus (1794), ondersteund België, al bescheiden, de Jacobynsche dwangelarij. De Fransche woestaards, alschoon op een vaandel den schoonen naam van vrijheid prijkte, brandden hun [illegible] [illegible] [illegible]